

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΑΛΕΞΗ ΤΣΙΠΡΑ ΣΤΟ DIGITAL ECONOMY FORUM 2016,
ΠΟΥ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕ Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΣΕΠΕ)

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και Κύριοι,

Είναι ιδιαίτερη χαρά που βρίσκομαι σήμερα εδώ, καλεσμένος στην εκδήλωση του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΣΕΠΕ), και μας δίνεται η δυνατότητα να μιλήσουμε από κοντά για το πως μπορούμε να απελευθερώσουμε τη δυναμική ενός εξαιρετικά σημαντικού κλάδου της οικονομίας σε μια κρίσιμη στιγμή για την χώρα μας.

Δεν μπορώ παρά να συμφωνήσω με τα λεγόμενα σας κύριε πρόεδρε, ότι ένας τόσο δυναμικός κλάδος της οικονομίας μας όλα τα προηγούμενα χρόνια αντιμετωπίστηκε όχι με την πρέπουσα σημασία. Πράγματι αυτό έχει κοστίσει. Δεν ξέρω αν έχει κοστίσει όσο το δημόσιο χρέος όπως είπατε, σίγουρα όμως έχει κοστίσει.

Πριν από λίγο σε μια συζήτηση που είχαμε μετέφερα την εκτίμηση ότι το γεγονός πως είμαστε σχεδόν αναγκασμένοι να ξεκινήσουμε από την αρχή είναι ταυτόχρονα το κακό νέο, αλλά και το καλό νέο. Διότι αν συνεργαστούμε σωστά μπορούμε να κτίσουμε ένα πλαίσιο το οποίο μπορεί να απογειώσει τις δυνατότητες που μπορεί να δώσουν στην ελληνική οικονομία σε μια κρίσιμη στιγμή για τη χώρα μας, μέσα από την αξιοποίηση της πληροφορικής και ιδιαίτερα της επιχειρηματικότητας στο χώρο της πληροφορικής και των επικοινωνιών.

Θέλω λοιπόν σήμερα σε αυτή την ιδιαίτερη τιμή που μου κάνετε να απευθυνθώ στην εκδήλωση του Συνδέσμου σας, να μην απευθυνθώ όπως έχετε συνηθίσει όλα τα προηγούμενα χρόνια, όταν βλέπετε ένα πολιτικό να απευθύνεται στο χώρο της πληροφορικής, να περιορίζει την παρέμβασή του σε τρία-τέσσερα σημεία:

ΕΝΑ, για το πως οι προηγούμενοι τα έχουν κάνει θάλασσα

ΔΕΥΤΕΡΟ, για το ότι η πληροφορική είναι πάρα πολύ σημαντική,

ΤΡΙΤΟ, ίσως κάποια σχόλια για τις ευρωπαϊκές πολιτικές,

και, ΤΕΤΑΡΤΟ πως θα μοιράσουμε το ΕΣΠΑ.

Επιτρέψτε μου λοιπόν σήμερα να πρωτοτυπήσω.

Θα μιλήσω, βεβαίως, και για το ΕΣΠΑ που αποτελεί κρίσιμότερο κόμβο. Δεν μπορώ να παραλείψω να αναφερθώ στο πως φτάσαμε ως εδώ, να είμαστε 26οι στους 28 της ΕΕ στους δείκτες ψηφιακής οικονομίας. Όμως θέλω κυρίως να μιλήσω σήμερα για το πως η πολιτική μας εντάσσεται στο ευρωπαϊκό πλαίσιο της Ενιαίας Ψηφιακής Αγοράς καθώς και για το σχέδιο μιας εθνικής ψηφιακής πολιτικής:

που πρέπει να βασίζεται σε θεσμούς,

που πρέπει να μπορεί να εγγυάται τη σταθερότητα στην αγορά και στην κοινωνία,
να επιτρέπει την πραγματική συμμετοχή στην οικονομία και την κοινωνία της
πληροφορίας,

να σέβεται και προστατεύει τα ψηφιακά δικαιώματα και

να δίνει τη δυνατότητα στους νέους να εργαστούν, να καινοτομήσουν και να
δημιουργήσουν εδώ στην Ελλάδα, στη χώρα τους, όχι απλά κυνηγώντας την επόμενη
σύμβαση του ΕΣΠΑ με το μπλοκάκι, όπως συνήθως γίνονταν ως τώρα αλλά με τον
απαραίτητο δυναμισμό και την αυτοπεποίθηση για την κατάκτηση του νέου
ψηφιακού κόσμου.

Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή.

Και στην αρχή βρίσκεται το ΕΣΠΑ και η αιρεσιμότητα.

Όταν ξεκινήσαμε το έργο μας, ως κυβέρνηση πριν από έναν χρόνο περίπου, ήρθαμε
αντιμέτωποι με την εξής κατάσταση:

Ένα περίπου δισεκατομμύριο ευρώ για έργα Τεχνολογιών Πληροφορικής και
Επικοινωνιών να μην μπορεί να εκταμιευθεί εάν δεν λύναμε κάποια κομβικά
προβλήματα – κατάλοιπα της προηγούμενης διακυβέρνησης που σωρεύονταν
ύστερα από δεκαετίες επιχειρησιακών ασυνάρτητων και κατακερματισμένων
πολιτικών ψηφιακής ανάπτυξης.

Το ΠΡΩΤΟ που έπρεπε να κάνουμε ήταν να δημιουργήσουμε ένα σχέδιο για την
πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα νέας γενιάς (Next Generation Access (NGA)).

Το καταφέραμε.

Το καταφέραμε μέσα από συνεχή και σοβαρή προσπάθεια που έκανε η κυβέρνηση
μας και ετοιμάσαμε το σχέδιο, το υποβάλλαμε στην Κοινότητα και απελευθερώσαμε
τα 400 περίπου εκατομμύρια που αποτελούν τη βάση για οποιαδήποτε άλλη
ενέργεια στον χώρο των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Το ΔΕΥΤΕΡΟ που έπρεπε να κάνουμε ήταν να δημιουργήσουμε μια δομή στο ανώτατο
επίπεδο για τον συντονισμό της ψηφιακής πολιτικής της χώρας συνολικά και των
έργων πληροφορικής ειδικότερα.

Η «απλή» λύση και εδώ θα ήταν να κάνουμε ότι έκαναν και οι προηγούμενες
κυβερνήσεις.

Να ετοιμάσουμε άλλη μια «επιτροπή πληροφορικής» χωρίς ξεκάθαρες
αρμοδιότητες, να αντιγράψουμε δυο-τρία κομμάτια από την τρέχουσα ευρωπαϊκή
πολιτική για την Τεχνολογία, την Πληροφορική και τις Επικοινωνίες και να
ασχοληθούμε με το «μοίρασμα των έργων» ελπίζοντας ότι κάποιος άλλος στο μέλλον
θα το αντιμετωπίσει αργότερα.

Από κάτι τέτοιες «εύκολες λύσεις» φτάσαμε ως εδώ. Αυτές οι δήθεν λύσεις οδήγησαν στο γενικευμένο ψηφιακό χάος της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, στην κατασπατάληση κονδυλίων, στην έλλειψη διαλειτουργικότητας, και στις φτωχές υπηρεσίες προς τον πολίτη. Κάτι τέτοιες εύκολες λύσεις εξέθρεψαν την διαφθορά στην εκπόνηση και τη υλοποίηση μεγάλων έργων που τα περισσότερα έχουν μείνει στα μισά, ενώ πολλά άλλα είναι σήμερα πλήρως απαξιωμένα.

Αυτή την κατάσταση αναπαρήγαγε και ο νόμος 4314/2014, ο νόμος για το ΕΣΠΑ – μια αρνητική κληρονομιά της προηγούμενης κυβέρνησης, όπως κι άλλες 2-3 εγκαταλειμμένες ψηφιακές πολιτικές διαφόρων υπουργείων που χρησιμοποίησαν τα κονδύλια για εύηχες καμπάνιες και δεν άφησαν τίποτα πίσω.

Εμείς επιλέξαμε έναν άλλο δρόμο. Όχι τόσο επικοινωνιακό. Ίσως πιο δύσκολο, αλλά για αυτό το λόγο και πιο ουσιαστικό.

Επεξεργαστήκαμε ιδέες και προτάσεις για την κατάθεση τεκμηριωμένης και ολοκληρωμένης στρατηγικής για την εκπόνηση και τον συντονισμό της ψηφιακής πολιτικής της χώρας συνολικά και των έργων πληροφορικής ειδικότερα με τον πλέον λειτουργικό και αποτελεσματικό τρόπο.

Για το σκοπό αποφασίσαμε και σήμερα είμαι στην ευχάριστη θέση να σας ανακοινώσω ότι προωθούμε άμεσα τη σύσταση της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής, ενός οργάνου που έρχεται να δώσει μια θεσμική λύση στο ενδημικό πρόβλημα των Τεχνολογιών-Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην Ελλάδα. Και το πρόβλημα δεν είναι φυσικά η έλλειψη πολιτικών, αλλά η ύπαρξη πολλών και αντικρουόμενων πολιτικών. Αυτή ακριβώς η πολιτική και διοικητική ασυναρτησία πρέπει να λάβει και θα λάβει τέλος.

Επιλέξαμε να κινηθούμε προς την κατεύθυνση της Γενικής Γραμματείας και όχι άλλης μια επιτροπής, όπως αυτής που πρότεινε ο νόμος 4314 ακριβώς επειδή έχουμε πλέον τη θεσμική εμπειρία, συνολικά και συλλογικά ως χώρα, και μπορούμε να πούμε τεκμηριωμένα ότι αυτές οι επιτροπές δεν λειτουργούν.

Οι Γενικοί Γραμματείς ή σε προγενέστερα σχήματα οι υπουργοί που τις αποτελούσαν δεν είχαν τα απαραίτητα εργαλεία που θα τους επέτρεπαν να συγκροτούν μια συνεκτική και με συνέχεια ψηφιακή πολιτική.

Σε ότι αφορά τα βήματά μας για τη συγκρότηση της Γενικής Γραμματείας επιλέξαμε μια σταδιακή διοικητική μετάβαση.

Για το λόγο αυτό και στις μεταβατικές διατάξεις του σχεδίου νόμου για τη γενική γραμματεία ψηφιακής πολιτικής, που είδατε στη δημόσια διαβούλευση, βάζουμε ένα χρονικό διάστημα στο οποίο θα αξιολογηθεί η λειτουργία του νέου θεσμού και θα προχωρήσουμε στην πρόταση για το επόμενο στάδιο εξέλιξής του.

Ένα από τα πολύ σοβαρά θέματα που αντιμετωπίζουμε είναι το πρόβλημα της αιρεσιμότητας.

Και η απόφαση σύστασης Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής είναι προϋπόθεση για την επίλυση του ζητήματος αυτού.

Βέβαια απαιτούνται κι άλλα βήματα: η επιλογή των έργων που θα μπου σε στάδιο phasing, η κατάρτιση της ψηφιακής στρατηγικής, η επιλογή των νέων έργων και η απλοποίηση των διαδικασιών διαχείρισης.

Έχει γίνει ωστόσο πολλή δουλειά ήδη πάνω σε αυτούς τους τομείς και με την άμεση εκκίνηση της Γενικής Γραμματείας, θα προχωρήσουμε και στην άμεση επίλυση τους, ώστε η απελευθέρωση των χρημάτων για τον Θεματικό Στόχο 2 του ΕΣΠΑ να γίνει όσο το δυνατόν συντομότερα και με τους καλύτερους δυνατούς όρους για το δημόσιο συμφέρον και την καλή λειτουργία της αγοράς.

Θα ήθελα όμως τώρα να επικεντρωθώ στην ουσία της ψηφιακής μας πολιτικής.

Έχουμε ανάγκη μιας συνεκτικής πολιτικής πρότασης για την ψηφιακή αναβάθμιση της χώρας.

Πρέπει επιτέλους να σταματήσουμε να τρέχουμε πίσω από ημερομηνίες για την εφαρμογή Κοινοτικών οδηγιών ή απλώς να υλοποιούμε «έργα πληροφορικής» χωρίς κανένα ενιαίο σχέδιο.

Οφείλουμε να σχεδιάζουμε και να υλοποιούμε με γνώμονα τη βιωσιμότητα και διαλειτουργικότητά τους ή την συμβολή τους σε ένα εθνικό σχέδιο ψηφιακής πολιτικής με μέσο- μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Σ' αυτό το πλαίσιο, η πολιτική μας πρόταση για την ψηφιακή πολιτική περιλαμβάνει:

Τη δημιουργία ενός ανταγωνιστικού πλαισίου για καινοτομικές εξωστρεφείς επιχειρήσεις που δεν θα εξαρτώνται αποκλειστικά από συμβάσεις του δημοσίου.

Μόνο έτσι θα προκύψουν θέσεις εργασίας για τους εξειδικευμένους επιστήμονες μας και να αναχαιτιστεί αυτή η δραματική «διαρροή εγκεφάλων», όπως λέγεται το brain drain. Δηλαδή η μαζική μετανάστευση χιλιάδων νέων ανθρώπων, επιστημόνων, υψηλά εξειδικευμένοι, και υψηλής μορφωτικής στάθμης, με πτυχία και διδακτορικά διπλώματα στο εξωτερικό, που αν θέλετε είναι και η μεγαλύτερη μάστιγα για τη χώρα στη περίοδο της κρίσης. Διότι αυτό είναι το πιο σημαντικό δυναμικό για να ξανακτίσουμε την παραγωγική βάση της χώρας.

Την ουσιαστική προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης πάντοτε με σεβασμό της συνταγματικής προστασίας των προσωπικών δεδομένων και σε κάθε δικαίωμα του πολίτη.

Έχουμε ανάγκη ως χώρα αλλά και ως πολίτες την ανοιχτή ηλεκτρονική διακυβέρνηση όχι μόνο στα λόγια αλλά και στην πράξη.

Με διασφάλιση διαλειτουργικότητας, πραγματική χρήση των λεγόμενων υπηρεσιών νέφους του δημοσίου και πρόγραμμα επαναχρησιμοποίησης λογισμικού στο εσωτερικό της δημόσιας διοίκησης.

Θέλουμε τη διαφάνεια σε όλο τον κύκλο ζωής του ΕΣΠΑ και ζητάμε από τους ιδιώτες που ασκούν δημόσια υπηρεσία να υπόκεινται στο ίδιο καθεστώς διαφάνειας που υπόκεινται και οι δημόσιοι φορείς.

Περιλαμβάνει τέλος την ενίσχυση της καινοτόμου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας με έμφαση στην μεταφορά τεχνογνωσίας από τον ερευνητικό και πανεπιστημιακό χώρο στην παραγωγή, με τη συνδρομή του δημοσίου και της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και με τη συνδρομή της κοινωνίας των πολιτών.

Με τη δημιουργία μιας εθνικής πολιτικής για τη διανοητική ιδιοκτησία που έχει ως στόχο την αύξηση του εθνικού άυλου ανθρώπινου κεφαλαίου (intangible capital).

Αυτό προϋποθέτει και την ουσιαστική προστασία των ψηφιακών δικαιωμάτων που αποτελεί και την κεντρική μας πολιτική στόχευση που διακρίνεται σε τρεις άξονες:

Ο πρώτος άξονας αφορά στην ανοιχτή πρόσβαση στην γνώση και την πληροφορία για όλους και με τους ελάχιστους δυνατούς περιορισμούς.

Πρόκειται για συνταγματική επιταγή και συστατικό στοιχείο κάθε σύγχρονης προοδευτικής πολιτικής για την ουσιαστική συμμετοχή στην κοινωνία της πληροφορίας.

Που πραγματώνεται μέσα έναν συνδυασμό πολιτικών που διασφαλίζουν την πρόσβαση νέας γενιάς (Next Generation Access) του κάθε πολίτη σε όλη την επικράτεια, με πολιτικές που διασφαλίζουν την ουδετερότητα του διαδικτύου (Net Neutrality) ώστε το περιεχόμενο να μπορεί να φτάνει με τους ίδιους όρους παντού, καθώς και με πολιτικές ανοιχτής γνώσης που καθιστούν το όραμα μιας κοινωνίας της πληροφορίας για όλους πραγματικότητα.

Αλλά μια τέτοια πολιτική από μόνη της δεν είναι αρκετή.

Χρειάζεται να συνοδεύεται από τον δεύτερο άξονα, αυτόν της προστασίας της ιδιωτικότητας.

Ιδίως σήμερα που απειλείται πολλαπλώς.

Η προστασία της ιδιωτικότητας πρέπει να είναι ριζωμένη στην ενημέρωση, την ψηφιακή παιδεία και την πραγματική συνεργασία του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα με τις ανεξάρτητες αρχές για την προστασία των ψηφιακών μας δικαιωμάτων.

Ο τρίτος άξονας αφορά την λεγόμενη «οικονομία του διαμοιρασμού».

Την οικονομία που αφορά και τις μεγάλες παγκόσμιες ψηφιακές πλατφόρμες που βασίζονται σε τεχνολογίες υπολογιστικού νέφους.

Προσπάθησα να καλύψω ένα εύρος θεμάτων που ανακύπτουν ως προς τις Τεχνολογίες, την Πληροφορική και τις Επικοινωνίες.

Την υπάρχουσα κατάσταση πραγμάτων, την πρωτοβουλία για τη σύσταση της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής, το ΕΣΠΑ και κύρια το σχέδιο μας για μια ψηφιακή πολιτική που μπορεί πραγματικά να οδηγήσει σε μια κοινωνία και οικονομία της ανάπτυξης και της γνώσης για όλους, χωρίς αποκλεισμούς.

Διότι ευτυχώς για τη χώρα μας η αναπτυξιακή διαδικασία δεν προσιδιάζει με συνεχές αλλά η ιστορία έχει αποδείξει ότι μπορεί και κάνει άλματα. Και ελπίζουμε το ίδιο να συμβεί και στο άμεσο μέλλον.

Γι αυτό και πιστεύω βαθειά ότι δεν πρέπει να χάσουμε την ιστορική ευκαιρία και πρέπει να δράσουμε τώρα. Δεν πρέπει να χάσουμε την ιστορική ευκαιρία τώρα στην λεγόμενη 4η βιομηχανική επανάσταση όπως αποκαλείται σε παγκόσμιο επίπεδο. Οφείλουμε να κάνουμε το μεγάλο άλμα έστω και τώρα προς την οικονομία της γνώσης.

Τα εκπαιδευτικά μας ιδρύματα μπορούν να διαπρέψουν στον τομέα αυτό.

Και το αποδεικνύουν οι επιστήμονες μας αυτοί που φεύγουν κατά χιλιάδες στο εξωτερικό, παιδιά που έχουν πάρει τις βασικές γνώσεις στα ελληνικά σχολεία που τόσο πολύ τα λαιμορούμε πολλές φορές, τα ελληνικά πανεπιστήμια που τόσο πολύ τα έχουμε δυσφημίσει και βγαίνουν στο εξωτερικό και είναι οι καλύτεροι επιστήμονες. Διαπρεπείς επιστήμονες και στελεχώνουν τις σημαντικότερες επιχειρήσεις. Το αποδεικνύουν και όσοι βρίσκονται στη χώρα μας, νέοι επιχειρηματίες οι οποίοι χωρίς κεφάλαιο έχουν φτιάξει επιχειρήσεις στο χώρο της καινοτομίας που έχουν πολύ ουσιαστικά αποτελέσματα.

Από την πλευρά μας ως Κυβέρνηση, προσπαθούμε να μη εγκλωβιζόμαστε σε μια κοντόφθαλμη διαχειριστική λογική να κάνουμε βήματα μόνο μέσα στα πλαίσια της δημοσιονομικής ισορροπίας και της στενότητας των προγραμμάτων που ακολουθούμε, αλλά εργαζόμαστε, τουλάχιστον σχεδιάζουμε και προσπαθούμε να κάνουμε τα βήματα, για τη μετάβαση της ελληνικής οικονομίας στη νέα οικονομία της γνώσης, που μεταξύ άλλων εγγυάται την ασφαλή προοπτική για τη μείωση της ανεργίας, για την αύξηση των δημοσίων εσόδων και άρα για την έξοδο από την κρίση και την αύξηση της ευημερίας για όλους τους πολίτες.

Με την πεποίθηση ότι αυτή η μεγάλη ευκαιρία που ανοίγεται μπροστά μας δεν θα χαθεί, θέλω να ευχηθώ καλή συνέχεια στο έργο σας και να δεσμευτώ ότι η Πολιτεία το επόμενο διάστημα θα σταθεί αρωγός σε κάθε υγιή αναπτυξιακή προσπάθειά σας και θα βρίσκεται μέσω αυτής της νέας θεσμικής τομής που κάνουμε με τη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής σε άμεση και διαρκή συνεργασία με όλους εσάς, ώστε τα βήματα που κάνουμε να είναι βήματα ουσιαστικά και η ευκαιρία που έχουμε να οικοδομήσουμε, να ζωγραφίσουμε σε λευκό χαρτί, σε «tabula rasa», να είναι μια ευκαιρία την οποία θα την αξιοποιήσουμε. Επίσης τα βήματα που θα κάνουμε να είναι ουσιαστικά, ώστε ύστερα από κάποια χρόνια, αυτός που θα ξαναβρεθεί στη

δική μου θέση εδώ, να μην βρίσκεται στη δύσκολη πραγματικά θέση να κάνει απολογισμό για το τι δεν κάναμε, αλλά να κάνει απολογισμό για τα πόσα περισσότερα μπορούμε να κάνουμε στο μέλλον.

Σας ευχαριστώ